

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОСНОВИ КРАСНОМОВСТВА В ОСВІТІ

спеціальність	015 «Професійна освіта» (015.37 Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)	обов'язковість дисципліни	Обов'язкова
освітня програма	015 «Професійна освіта» (015.37 Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Пилипенко Світлана Григорівна

Вища освіта – спеціальність соціолог

Науковий ступень - кандидат філософських наук 09.00.04 Філософська антропологія, філософія культури

Вчене звання – доцент

Досвід роботи – більше 12 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка більше 10 методичних розробок;
- співавторка 2 тематичних публікацій;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон

0501815524

електронна
пошта

pilipenkosvetl@btu.k
harkov.ua

дистанційна
підтримка

Moodle
Google

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у студентів уміння й навички аналізувати та продукувати тексти різного типу відповідно до мети, спрямування й умов спілкування в процесі майбутньої професійної діяльності. Також мета полягає в удосконаленні словесної діяльності, формуванні вмінні послуговуватися набутими знаннями у повсякденному житті.
Формат	лекції, семінарські заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, тестовий контроль, командна робота
Обсяг і форми контролю	3 кредитів ECTS (90 годин): 30 годин лекції, 30 годин семінарських; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований іспит.
Вимоги викладача	Вчасна підготовка до семінарських занять, виконання практичних завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов К 22. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.	Програмні результати навчання	<p>ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.</p> <p>ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.</p>
--------------------	---	--------------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ОСНОВИ КРАСНОМОВСТВА В ОСВІТІ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА. ІСТОРІЯ РИТОРИКИ. АНТИЧНА РИТОРИКА. ВІТЧИЗНЯНА РИТОРИКА

Лекція 1.	Вступ до риторики	Семінарське заняття 1 (СЗ)	Красномовство як навчальна дисципліна. Основні поняття красномовства. Зв'язок красномовства з іншими науками.	Самостійна робота	Красномовство у навчальному процесі. Записати і запам'ятати 3 афоризми і 3 прислів'я про силу і красу слова, красномовство, якості оратора. Написати твір-мініатюру на тему: «Заговори, щоб я тебе побачив» (Сократ). З'ясувати тип промови (інформаційна, агітаційна, мітингова, урочиста, розважальна).
Лекція 2	Історія риторики. Антична риторика. Риторика Стародавнього Риму	СЗ 2	Предмет риторики, мета і завдання, зв'язок з іншими дисциплінами. Історія риторики Стародавнього світу. Античне красномовство. Розвиток європейської риторики. Історія вітчизняного		

			красномовства. Роль красномовства у підготовці педагога, психолога		Законспектувати 2 сторінки будь-якого тексту на вибір, дотримуючись правил конспектування (обсяг конспекту – 0,5–1 сторінка).. Написати вступ до промови на тему (за вибором). Дейл Карнегі як пропагандист нового бачення особливостей сучасного ораторського мистецтва.
Лекція 3.	Вітчизняна риторика	СЗ 3	Підготовка промови. Вибір теми. Робота з бібліотечними каталогами і картотеками. Складання списку літератури (бібліографії) з 10-ти джерел, використовуючи різні приклади бібліографічного опису, на обрану тематику (психологія, педагогіка, українська мова, інші).		
Лекція 4.	Теоретична риторика. Концепція. Моделювання аудиторії	СЗ 4	Усні жанри красномовства. Письмові риторичні жанри. Форми публічних виступів. Типи промов: – промови, що читають за конспектом; – промови, що вчать напам'ять; – імпровізовані промови.		
Лекція 5	Диспозиція. Індуктивний та дедуктивний методи в риторичі	СЗ 5	Конспектування. Цитування (правила оформлення цитат)		
Лекція 6	Теоретична риторика. Аргументація. Теза	СЗ 6	Закони риторики. Структура ораторського тексту		
Лекція 7	Аналогічна аргументація.	СЗ 7	Діалог. Телефонна розмова. Етика ділового спілкування. Дискусія		

Модуль 2. ТЕОРЕТИЧНА РИТОРИКА

Лекція 8	Елокуція. Метафора. Метонімія	СЗ 8	Мовні засоби красномовства. Використання художніх образів у риторичних текстах. Фонетичні засоби художніх текстів. Лексичні засоби красномовства. Автологічна лексика та тропіка. Синтаксичні фігури текстів. Стилістичні засоби красномовства.	Самостійна робота	Підготувати міні-промову, використовуючи образні мовні засоби, на тему: “Ти знаєш, що ти – людина” (В.Симоненко). Записати 10 прикладів звертань до слухачів. Виявити і записати мовленнєві помилки, які допускають у вашому мовному середовищі або у засобах масової інформації.
Лекція 9	Риторичне запитання	СЗ 9	Мовленнєвий етикет, його функції. Формули мовленнєвого етикету. Комплімент		

Лекція 10.	Антономазія. Персоніфікація	СЗ 10	Красномовство і культура мовлення. Культура публічного виступу. Нормативність мовлення. Основні ознаки культури мовлення: а) правильність; б) точність, логічність; в) чистота, ясність; г) багатство, образність; д) доречність, достатність. 3. Логічна побудова промови. Типові логічні помилки (алогізми).	Виразне читання (ліричні вірші, байки, проза). Проаналізувати (письмово) міміку, жести, інтонацію, зовнішній вигляд політика, актора, журналіста, однокурсника, викладача, ін. (за вибором). Скласти міні-промову у жанрі політичної риторики. Скласти ювілейну (похвальну) промову (за вибором): ювілей особи, ювілей організації (факультету, університету). Психориторика як психологічна діагностика особистості з метою виявлення комунікабельності, самооцінки, риторичних здібностей.
Лекція 11.	Тавтологія. Парцеляція.	СЗ 11	Техніка мовлення. Дихання. Артикуляція. Інтонація. Темп. Скоромовки. Виразне читання (байки, ліричні вірші, проза)	
Лекція 12.	Акція. Інтонавання. Образ оратора.	СЗ 12	Виголошення промови. Невербальні засоби красномовства. Контакт оратора з аудиторією. Невербальні засоби риторики: а) голос, темп, інтонація, тембр; б) міміка, жести, поза оратора; в) зовнішній вигляд оратора.	
Лекція 13	Види красномовства 1 лекція	СЗ 13	Академічне, суспільно-політичне, церковне красномовство. Академічне красномовство, його жанри, сфери застосування. Суспільно-політичне красномовство, його різновиди, особливості використання. Церковне красномовство, його специфічні ознаки.	
Лекція 14	Види красномовства - 2 лекція	СЗ 14	Види красномовства. Судове, соціально-побутове красномовство. Особливості судового (юридичного) красномовства. Загальна характеристика соціально-побутового красномовства. Види	

			соціально-побутової риторики: а) епідейктичні (похвальні) промови; б) євхаристичні (подячні) промови; в) промови з певної нагоди (вітальні, прощальні, тости).	
Лекція 15	Гомілетика	СЗ 15	Елокуція. Метафора. Метонімія. Тропи. Тавтологія. Парцеляція.	

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	1. Абрамович С.Д. Риторика / С.Д. Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів: Світ, 2011.	Методичне забезпечення	1. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови: Навч. посібник. – Львів: Світ, 2013.
	2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. – К., 2014. – 342 с.		2. Богдан С.К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність. – К., 2008.
	3. Вандишев В. М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2016.		3. Етика ділового спілкування: Курс лекцій. К.: МАУП, 2013.
	4. Когут О.І. Основи ораторського мистецтва: практикум. – Тернопіль: Астон, 2015.		4. Скуратівський Л.В. Українська мова. Елементи практичної риторики. – К.: Освіта, 2014.
	5. Колотілова Н.А. Риторика. Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2017.		5. Хміль Ф.І. Ділове спілкування: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2014.
	6. Куньч З. Українська риторична термінологія: історія і сучасність : Монографія. – Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2016.		
	7. Куньч З., Городиловська Г., Шмілик І. Риторика. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016.		
	8. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2003. Олійник О. Б. Риторика. – К.: Кондор, 2009. – 169 с.		
	9. Спанатій Л.С. Риторика: Навч. посібн. / Л.С. Спанатій. – К.: Вид. дім «Ін Юре», 2018.		
	10. Сучасна ділова риторика: навч. посіб. / О. Б. Олійник. – К.: Кондор, 2010. – 166 с.		

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.